

Město a investor zveřejnilo pět návrhů pro dostavbu pražského Vítězného náměstí

Byty, kanceláře, chybějící občanská vybavenost či nové kulturní centrum pro Prahu 6. To vše má přinést dostavba 4. kvadrantu Vítězného náměstí. Návrhy pěti finalistů mezinárodní architektonické soutěže představí venkovní výstava přímo na Vítězném náměstí. Veřejnost má možnost se k návrhům vyjádřit, komentáře občanů budou předány mezinárodní odborné porotě ještě před jejím rozhodnutím o vítězi.

Přestože urbanistický koncept, podle kterého byly vystavěny Dejvice, navrhnul Antonín Engel již před sto lety, část Vítězného náměstí, takzvaný 4. kvadrant, zůstává dodnes nezastavěný. Jeho novou podobu má na základě dohody investora a pražské samosprávy určit mezinárodní architektonická soutěž, která se v těchto dnech blíží do finále.

Z celkem 44 přihlášených týmů se do finále soutěže probojovalo 5 účastníků. Jejich návrhy si veřejnost může prohlédnout na webu soutěže www.4kvadrant.cz.

„Naším cílem, jako organizátora takto důležité soutěže na dostavbu centra Dejvic, je v co největší

míře zapojit do hledání nejvhodnějšího návrhu i veřejnost. Před vyhlášením soutěže se místní obyvatelé i návštěvníci území mohli podělit o své hodnocení současného stavu, ale i navrhnout, co v území chybí. Tyto podněty se staly součástí zadání soutěže. Nyní budou komentáře veřejnosti k soutěžním návrhům předány porotě jako jeden z podkladů pro její rozhodování,“ vysvětlil Petr Návrat z plánovací kanceláře ONplan, která soutěž organizuje.

Do 2. fáze soutěže postoupila pětice architektonických týmů, mezi kterými jsou uznávaná česká studia i věhlasné evropské kanceláře: tým MVRDV

z Nizozemí, česko-německé konsorcium Pavel Hnilička Architects+Planners a Baumschlager Eberle Architects, nizozemské a české studio Benthem Crouwel International a Opočenský Valouch Architekti, česká kancelář A69 – architekti a další česko-nizozemské uskupení Cityföster a Studio Perspektiv.

Cílem soutěžního workshopu je nalézt novou podobu a optimální architektonické a urbanistické řešení severozápadní části Vítězného náměstí. Zadávatel soutěže je společnost Fourth Quadrant tvořená investory Penta Real Estate, Sekyra Group a Kaprain. Na pořádání soutěže se podílí také Vysoká

škola chemicko-technologická, hlavní město Praha, městská část Praha 6 a IPR Praha. Plánovací kancelář ONplan je organizátorem soutěže.

„Finálová skupina soutěžících složená z věhlasných evropských architektonických kanceláří a špičkových českých týmů přinesla velmi zajímavé návrhy. Představené projekty respektují ráz, který Dejvicím vtiskl už před sto lety architekt Engel, současně jsou ale originální, pestré a v souladu s trendy moderní architektury. Především se však snaží splnit požadavky a potřeby lidí vyplývající ze současného života Dejvic,“ říká Petr Palička, ředitel Penta Real Estate.

„Jsme rádi, že podoba dostavby Vítězného náměstí bude výsledkem otevřené mezinárodní architektonické soutěže, na níž participovala řada odborníků, a to včetně expertů na památkovou péči a urbanismus. Věříme, že vítězný návrh přinese tomuto území novou kvalitu. Chceme s našimi partnery vytvořit atraktivní centrum Prahy 6, které bude lákat nejen ty, kdo zde žijí a pracují, ale všechny Pražany,“ konstatoval Leoš Anderle, výkonný ředitel společnosti Sekyra Group. „Jsem rád, že se investor rozhodl pro cestu soutěžního dialogu se zapojením města. Myslím, že to obdobně jako na Florenci přináší novou kvalitu do města. Samotného mě překvapuje, s jak různorodou architekturou se dá pracovat v pevné struktuře Dejvic. Město zároveň nadále aktivně pracuje na rekonstrukci samotného Vítězného náměstí a prostranství v kampusu vysokých škol,“ říká Petr Hlaváček, náměstek pražského primátora pro územní a strategický rozvoj.

Ve 4. kvadrantu má vzniknout multifunkční objekt s byty, kancelářemi, obchody, službami i restauracemi. Novou univerzitní budovu zde postaví také VŠCHT Praha. Kromě učeben a zázemí pro studenty zde vzniknou i prostory pro veřejnost či minipivovar.

„Posláním VŠCHT je podpora nadaných studentů a příprava špičkových expertů, kteří pomáhají naší společnosti řešit zásadní problémy dneška. Nová univerzitní budova je nutným předpokladem, abychom tuto roli mohli plnit i do budoucna. Zároveň nám dostavba umožní rozšířit nabídku popularizač-

ních a kulturních aktivit pro Pražany, což přispěje k dalšímu rozvoji Kampusu Dejvice jako příjemného a inspirativního místa setkávání akademiků a místních obyvatel,“ doplňuje Pavel Matějka, rektor VŠCHT Praha.

Součástí dostavby bude také nové kulturní centrum Prahy 6 o ploše až 3 000 m² se dvěma sály, které významným způsobem doplní chybějící kulturní infrastrukturu v této části Prahy. Kulturní centrum by mělo nabídnout prostory pro koncerty, výstavy, divadelní představení, ale i společenské a komunitní akce místních občanů.

„Praha 6 si po více než sto letech zaslouží dokončené Vítězné náměstí v duchu prvorepublikového návrhu architekta Antonína Engela. Občané Prahy 6 mají navíc možnost se vyjádřit k návrhům, které byly vybrány do finále architektonické soutěže. Vedle zajímavého architektonického řešení se tak mohou v budoucnu těšit mimo jiné i na kulturní centrum, které bude součástí nové zástavby,“ říká Jakub Stárek, starosta městské části Praha 6.

„Nezastavěný prostor na Vítězném náměstí je dnes mezerou v centrální části města. Nová výstavba poskytne veřejnosti celou škálu kvalitních venkovních i vnitřních prostorů s širokou nabídkou míst pro odpočinek, kulturu, stravování či obchod. Vítám, že dojde k dokončení původního Engelova architektonického a urbanistického konceptu současným pohledem. Soutěž je organizována na vysoké profesionální úrovni, k přípravě zadání bylo přizváno široké spektrum relevantních aktérů a zadání je otevřené tak, aby soutěžící mohli přicházet i s neočekávanými náměty, zároveň však reguluje pro město důležité rysy budoucí výstavby, jako jsou výšky budov nebo dimenze veřejných prostranství,“ říká Ondřej Boháč, ředitel IPR Praha.

Vítězný návrh, který určí novou podobu dostavby 4. kvadrantu, vybere mezinárodní porota složená z architektů, urbanistů i krajinářů. Předsedou poroty je Kees Christiaanse, profesor ETH Zurich a zakladatel kanceláře KCAP, která je autorem slavného hamburského Hafencity. Mezi členy poroty je i britský architekt Alex Lifschutz, švédský kra-

jinářský architekt Martin Arfalk či profesor Michal Kohout z Fakulty architektury ČVUT. V její závislé části jsou pak zástupci investora, VŠCHT Praha, městské části Praha 6, hlavního města a IPR Praha. Česká komora architektů udělila soutěži doklad o regulérnosti.

Soutěž probíhá formou takzvaného soutěžního workshopu, který je neanonymní. Ten umožňuje vést porotě se soutěžícími v průběhu workshopu přímý dialog. Do procesu jsou navíc zapojeni i experti v tématech dopravy a udržitelné mobility, památkové péče či modrozelené infrastruktury, kteří posuzují soutěžní návrhy z odborného hlediska. Vítěz architektonické soutěže na dostavbu Vítězného náměstí bude znám v září 2023.

[StavbaWEB, 30. 5. 2023]

Jan Kasl pokračuje ve funkci předsedy ČKA

Představenstvo České komory architektů (ČKA) si na svém prvním zasedání po volbách doplňujících třetinu členů orgánů konaných 22. dubna na valné hromadě odhlasovalo jako svého předsedu architekta Jana Kasla, který tak potvrdil mandát a pokračuje ve funkci zastávané od dubna 2019. Prvním místopředsedou zůstává Petr Lešek, druhým místopředsedou Stanislav Žerava.

Programové priority ČKA

Valná hromada ČKA schválila 22. dubna široký seznam programových priorit ČKA na příští období. Prioritou zůstává propagace architektury a systematické péče o vystavěné prostředí. Komora bude usilovat o zadávání veřejných zakázek s důrazem na kvalitu; zaměří se přitom také na nevýhodné smlouvy o dílo, které jsou architektům často předkládány ze strany veřejných zadavatelů. Programovou prioritou je i celoživotní vzdělávání architektů zaměřené na udržitelnost a klimatickou změnu. ČKA bude připravena být partnerem vládě v oblasti pomoci Ukrajině při její obnově. Dalšími oblastmi zájmu jsou památkový zákon, honoráře a standardy projektové dokumentace. Pozornost

bude směřovat také k pozici městských architektů a upřesnění podmínek výkonu jejich činnosti.

Předseda Jan Kasl

Architekt Jan Kasl (*1951) je předsedou ČKA od dubna 2019. Současně je předsedou pracovní skupiny ČKA pro legislativu. Komoru aktivně zastupuje v pracovních skupinách zapojených do procesu rekodifikace veřejného Stavebního práva. V roce 1976 vystudoval obor architektura a urbanismus na stavební fakultě ČVUT, je praktikujícím architektem od roku 1977, v současnosti vede atelier JK ARCHITEKTI. V letech 1990–2006 byl aktivní na různých úrovních v komunální politice, 1998–2002 byl pražským primátorem. Od roku 1992 je autorizovaným architektem. Působí jako člen správních a akademických rad, grémií, poradních sborů a komisí, je aktivní v oblasti strategického a prostorového plánování Prahy, bytové i komerční výstavby, v poslední době se věnuje i krajinářskému a urbanistickému zasazení velkých dopravních záměrů do struktury města (dokončení Městského okruhu a další stavby). Ve svých návrzích prosazuje komplexní, holistický přístup založený na principech dlouhodobé udržitelnosti a kvality vystavěného prostředí.

[ČKA, 25. 4. 2023]

Na soutoku Berounky a Vltavy vznikne jeden z největších příměstských parků ve střední Evropě

Vítězem mezinárodní krajinářsko-urbanistické soutěže o návrh příměstského parku Soutok se stal tým složený z architektonických studií EMF (ES–CT), NORMA (CZ) a PARETO (FR). Jejich projekt revitalizuje řeku Berounku, oživuje zapomenutou kulturu krajiny a doplňuje ji o nová urbanistická řešení a protipovodňová opatření.

„Říční niva na soutoku Berounky a Vltavy je s rozlohou přes 1 300 hektarů skutečně významným územím, kterému bohužel chyběla jasná koncepce dalšího rozvoje a hrozilo postupné znehodnocení. Jsem moc rád, že to měníme a posunujeme nyní projekt příměstského parku Soutok do další fáze. Vítězný krajinářský návrh vybraný mezinárodní odbornou porotou citlivě integruje záměry aktérů v okolí, potřebnou protipovodňovou ochranu a nalézá nová kreativní urbanistická řešení v území,“ říká Petr Hlaváček, náměstek primátora pro oblast územního rozvoje.

„Gratuluji vítěznému týmu EMF / NORMA / PARETO! Jejich přístup nejenže reprezentuje současnou evropskou kvalitu, ale dokazuje také odborné znalosti a plánovací schopnosti týmu pro rozvoj

udržitelné městské krajiny. Návrh zohledňuje všechny aspekty, jež je potřeba zahrnout do takto dlouhodobého a složitého projektu nadregionálního významu. Kromě profesionálních kvalit nabízí vítězný tým z Katalánska, Francie a Česka také prozřívavý a funkční soubor deseti pokynů, jak vybudovat nový park ve spolupráci s přírodou, lidmi, městy a zainteresovanými stakeholdery,“ popisuje vítězný návrh předseda poroty Michael Schwarze-Rodrian.

Říční krajina na soutoku Berounky a Vltavy představuje obrovský ekologický a krajinný potenciál. Území je sice z velké části tvořeno záplavovou oblastí bez možnosti běžného stavebního rozvoje, nachází se zde však příležitost pro revitalizaci říční nivy, rozvoj příměstské rekreace, udržitelného zemědělství a krajinných zásahů, které zmírní dopady klimatické změny. Cílem soutěže bylo vybrat tým zpracovatelů, který navrhne budoucí podobu říční krajiny a spolu s obyvateli nalezne vizi pro dlouhodobý rozvoj oblasti formou příměstského parku.

„Vítězný návrh mě velmi potěšil, protože se v něm snoubí přístupy a opatření, které jsme si jako Praha vytyčili v klimatickém plánu. Budoucí podoba příměstského parku přispěje k biodiverzitě daného území, zajistí lepší zadržování vody v krajině skrze revitalizaci břehů obou řek a také k přírodě šetrnou protipovodňovou

ochranu obcí s ním sousedících. Návrh naplňuje cíle udržitelného rozvoje města, ke kterému se jako Praha hrdě hlásíme,“ komentuje Jana Komrsková, náměstkyně primátora pro oblast životního prostředí.

Mezinárodní krajinářsko-urbanistická dvoufázová soutěž o návrh příměstského parku soutok byla vyhlášena v srpnu 2022. Do soutěže se přihlásilo celkem 13 týmů z 9 zemí světa. Mezinárodní porota, složená ze zahraničních a českých odborníků v čele s uznávaným německým urbanistou a krajinářským architektem Michaelem Schwarze-Rodrianem, vyzvala k podání soutěžního návrhu šest účastníků. Do závěrečné fáze soutěže pak byly vybrány čtyři návrhy, ze kterých nyní vzešel vítěz. Mezi umístěné patří kromě vítězného týmu také Bureau B+B / gogolák + grasse; 4ct / Sendler / CIVITAS / NEUHÄUSL HUNAL; Mandaworks.

Zadání soutěže bylo vytvořeno na základě průzkumů a analýz, které byly v letech 2017–2021 zpracovávány ve spolupráci s místními aktéry. Zdrojem informací byly také rozhovory se stakeholdery a závěry konference Společně na Soutoku 2017, kde se u kulatých stolů sešlo 60 klíčových hráčů z řešeného území.

„Řešené území je rozděleno mezi pět městských částí Prahy a jedno středočeské město – Černošice. To znamená hodně aktérů se spoustou různých zájmů a záměrů. Proto bylo obzvláště potřeba, aby zadání soutěže vznikalo ve spolupráci se všemi dotčenými. A spolupráce s místními bude pokračovat i nyní,“ říká ředitel IPR Ondřej Boháč a doplňuje: „Výsledky soutěže představíme veřejnosti včetně vlastníků pozemků a dalších důležitých aktérů v území prostřednictvím participace. V plánu jsou setkání s místními obyvateli a prezentace přímo v dotčených městských částech. Výstupy z participace budou sloužit jako podklad pro dopracování finální podoby návrhu.“

S vítězným týmem bude uzavřena smlouva o spolupráci na dopracování návrhu do podrobnějšího měřítka. Finální návrh bude obsahovat také rámcový plán – tzv. „guideplán“ – který bude návodem, jak celé území dále rozvíjet.

Soutěž je součástí projektu příměstský park jako nástroj pro snižování dopadů klimatické změny, který je financován

z fondů EHP a Norska 2014–2021, program CZ-ENVIRONMENT.

Více informací o projektu je možné nalézt na webových stránkách soutěže: www.iprpraha.cz/soutok.

[StavbaWEB, 2. 5. 2023]

Praha zpracovává plány na vznik moderní a ekologické čtvrti v Letňanech

V roce 2008 byla vybudována stanice metra Letňany, která stále končí v poli. To by však mohly změnit plány, které má Magistrát hl. m. Prahy s nevyužitými městskými a státními pozemky. V okolí metra by mohla vzniknout nová inovativní čtvrť podle územní studie, kterou nyní zpracovává Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR). Cílem studie je navrhnout čtvrť, která bude ekologická, v mnoha ohledech soběstačná a bude respektovat potřeby místních obyvatel. IPR do její přípravy zapojuje veřejnost, která urbanistům pomůže zformovat budoucí podobu nové čtvrti.

Velké rozvojové území Letňany–Kbely je dlouho přehlížena plocha s velkým podílem městských a státních pozemků a jedinečným dopravním napojením na zbytek města. Od 90. let zde bylo několik úvah, jak volné plochy využít. Od výstavby nového pražského výstavního areálu a na to navázané zakončení linky metra C přes dočasnou funkci pro případné letní olympijské hry až po vybudování nové vládní čtvrti.

Navzdory mnohým odvážným koncepcím se řešené území dodnes zásadně neproměnilo a realizace se dočkalo pouze prodloužení linky metra C, jejíž konečná stanice Letňany dodnes končí v poli. Magistrát hlavního města Prahy se proto rozhodl klíčové pozemky využít a chystá se zde vytvořit moderní a udržitelnou čtvrť s velkým podílem městských nájemních bytů. IPR aktuálně připravuje územní studii, která stanoví přesné požadavky na novou podobu území.

„Jedná se o pilotní projekt, který dosud nemá v České republice obdoby. Po vzoru úspěšných zahraničních příkladů

chceme přijít s návrhem na progresivní městskou čtvrť, kde inovativnost rovná se odpovědnost, chápání potřeb obyvatel města a empatický přístup v ochraně zranitelných skupin lidí, zvířat, a rostlin,“ říká Petr Hlaváček, náměstek primátora pro oblast územního rozvoje.

Návrh již nyní počítá s vytvořením čtvrti krátkých vzdáleností a s využitím inovativních přístupů, které pomohou minimalizovat zátěž na životní prostředí. Cílem je dosáhnout uhlíkové neutrality během výstavby i provozu a aplikovat nástroje šedo/zeleno/modré infrastruktury a moderní technologie při nakládání s odpadem. Důraz bude také kladen na využití vlastních energetických zdrojů a nízkoemisní dopravu s dominantně využívanou městskou hromadnou dopravou či sdílenou mobilitou. Nová čtvrť v Letňanech rovněž nabídne stávajícím i budoucím obyvatelům nové příležitosti k trávení volného času a doplní tolik potřebnou veřejnou vybavenost, která již nyní v území chybí.

Místní obyvatelé měli možnost podílet se na podobě a vizi nové čtvrti. V průběhu května a června se v rámci participace konala série akcí v Letňanech, Kbelích a na Proseku, kde se lidé mohli účastnit některé z komentovaných vycházek, přednášek, diskusí a participačních workshopů či zanechat své komentáře a připomínky v on-line kontaktním dotazníku. Podněty budou následně zpracovány při tvorbě územní studie, jejíž koncept bude veřejnosti představen k připomínkování v průběhu podzimu tohoto roku.

„Bereme jako standardní službu veřejnosti zapojit do takto významné studie již od počátku místní obyvatele. Jedině oni nám mohou nejlépe zprostředkovat, jak se v území žije, čeho si váží a co jim zde naopak chybí nebo čeho se obávají. A jelikož si přejeme naplánovat čtvrť, která bude přínosem nejen pro nové obyvatele, ale i pro sousedy z okolních městských částí, je pro nás naprosto zásadní znát jejich názory. Jedině tak můžeme zajistit, aby nová čtvrť měla na své okolí pozitivní dopad a minimalizovala problémy, které se zde již vyskytují,“ doplňuje Ondřej Boháč, ředitel IPR Praha.

První domy nové městské čtvrti by mohly začít vznikat až začátkem příš-

tího desetiletí, nicméně již nyní je nezbytné připravit územní studii, jelikož výstavba vyžaduje komplexní přípravu nejen z hlediska technické infrastruktury daného území.

Více informací o územní studii a plánech na novou lze najít na webových stránkách projektu.

[StavbaWEB, 15. 5. 2023]

Praha představila budoucí podobu magistrály

Pražští radní schválili na svém zasedání trojici studií, které pomohou nastavit směr pro budoucí rozvoj a zkvalitnění Severojižní magistrály v úseku mezi Vltavou a Hlavním nádražím. Vizi těchto studií představili 24. 5. 2023 společně v Centru architektury a městského plánování (CAMP) náměstek pro územní a strategický rozvoj Petr Hlaváček a náměstek pro dopravu Zdeněk Hřib.

„Naším cílem je vrátit tomuto zanedbanému území přímo v centru Prahy kvalitu odpovídající jeho významu. Obě pražská hlavní nádraží, jak železniční, tak autobusové, jsou významnou branou do města. Chceme, aby se lidé, kteří nádraží z různých důvodů využívají, cítili bezpečně a příjemně,“ říká Petr Hlaváček, náměstek pro územní rozvoj. *„Na základě závěrečných doporučení poroty soutěžního workshopu Florenc 21 jsme týmům, které se umístily na sdíleném druhém místě, zadali zpracování tohoto území ve větším detailu. Týmy měly za úkol zohlednit aktuální záměry, požadavky hl. m. Prahy a dalších stakeholderů,“* doplňuje Hlaváček.

„Bylo chybou, když komunisté zavedli přímo do centra města silnici dálničního charakteru a rozdělili město na dvě části. Toto je proto další krok v postupné humanizaci magistrály, podobně jako byla například úprava tzv. chodničku smrti a zavedení nových přechodů pro chodce u Muzea. Nepředpokládáme výrazný dopad na průjezdnost magistrály, protože její kapacita je určena už existujícími křižovatkami a semaforu například u Muzea. Využívání semaforu na tlačítko pochopitelně zpočátku ne-

bude ani příliš časté, dokud se neoživi prostor naproti historické Fantově budově,“ říká Zdeněk Hřib.

Cílem první studie z dílny ateliéru agps architecture ze švýcarského Curychu (spolupráce: IBV Hüsler AG, MOBA studie, Tomáš Cach, Petr Těj, JV Projekt VH, Aquatis, monolot) bylo zabývat se krátkodobými a střednědobými opatřeními pro úpravy severojižní magistrály v úseku Hlávkův most – křižovatka Bulhar, a to při jejím zachování na estakádě.

„Není správné vnímat toto místo v centru města jen jako prázdný prostor pro průjezd dálničního typu. Byť se to možná nezdá, celá oblast podél magistrály neslouží jen řidičům automobilů. Na stanici I. P. Pavlova se například pohybuje pěšky, na kole nebo v MHD podobný počet lidí jako v autech. Chceme zpříjemnit tento prostor i pro ně,“ říká náměstek pro dopravu Zdeněk Hřib.

Snahou města je lepší integrace magistrály do městského prostředí za situace, kdy s ohledem na předpokládané intenzity automobilové dopravy v blízké budoucnosti nebude možná její zásadní úprava. V první fázi se tak dočkáme například změny typu osvětlení a dopravního značení, ve střednědobém horizontu pak úpravy šířky či počtu jízdních pruhů při současném rozšíření chodníků s cyklostezkou. Studie dále navrhuje nová propojení formou schodišť a věnuje se také možnostem zkvalitnění a využití veřejných prostranství pod magistrálou. *„Toto roky zanedbávané místo v centru Prahy má velký potenciál. Do budoucna by tam mělo přibýt několik nových stromů a další zeleň, která přirozeně zkultivuje a ochladí celý prostor. Pokračujeme v našem slibu vysázet milion stromů,“* dodává Zdeněk Hřib.

Zpracovateli druhé ideové studie bylo uskupení nizozemských urbanistů a krajinářů z ateliérů De Architekten Cie. a Lola Landscape architects společně s brněnským architektonickým studiem M2AU. Zadáním tohoto týmu bylo představit cílovou vizi řešení parku Těšnova za předpokladu, že intenzity dopravy výhledově umožní stávající estakádu v budoucnu odstranit. Studie současně prověřuje možné umístění stavby archeologického muzea jako protiváhu k Muzeu hl. m. Prahy.

„Studie od nizozemského ateliéru je schvalována jako jeden z podkladů, který bude sloužit pro dlouhodobé aktivity v oblasti Těšnova v horizontu 2035+. Jedná se o řešení, které počítá s výrazným úbytkem automobilového provozu, se kterým počítáme s kompletním zprovozněním městského okruhu. S vymístěním magistrály by se tak otevřel velký prostor pro transformaci území na park a možnosti umístění kulturní instituce,“ doplňuje Petr Hlaváček.

„Tato studie je spíše dlouhodobou vizí. Odstranění estakády na Těšnově není zatím reálné. Razantnější změny na celé magistrále se dají dělat až po výrazném zklidnění centra poté, co se pokročí dál ve stavbě okruhů, protože jinak to kapacitně zjevně nevychází. Už dnes je ale vhodné mít jasnou vizi pro budoucnost,“ vysvětluje Hřib.

Poslední schválená studie se věnuje prostoru před Fantovou budovou a byla zpracována Institutem plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR) jako podklad pro připravované úpravy spojené s probíhající rekonstrukcí samotné Fantovy budovy a s připravovanou rekonstrukcí stropní desky nové odbavovací haly.

Před hlavním vchodem secesní budovy tak vznikne nový přechod pro chodce, zároveň dojde k redukci odbočovacího a připojovacího pruhu ke křižovatce U Bulhara. Současně prostor získá nový městský charakter, který dále bude kultivovat celý navazující veřejný prostor magistrály. Úpravy jsou navrhovány i v souvislosti s probíhajícím soutěžním dialogem Nový Hlavák, které mimo jiné řeší navazující prostor Vrchlického sadů.

„Prostor před historickou budovou nádraží je dnes velmi nereprezentativní a pohyb v oblasti nádraží je mnohdy opravdu nepříjemný a často nebezpečný. Snažíme se sjednotit celý prostor a lépe propojit budovu a samotné nádraží se svým okolím,“ říká ředitel IPR Ondřej Boháč.

Vizualizace a studie najdete na: https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1nI-9Aw8fiKWsiDQzUgld4_qt0f_jO9oV1.

[StavbaWEB, 24. 5. 2023]

MMR zveřejnilo metodiku vymezování zelené infrastruktury v územně plánovací dokumentaci

Metodika je hlavním výstupem výzkumného projektu „Vymezování zelené infrastruktury v územně plánovací dokumentaci, zejména v územním plánu, jako nástroj posilování ekosystémových služeb v území“. Jeho řešení probíhalo na základě resortní potřeby MMR od června 2019 do března 2023 s podporou dotačního programu Technologické agentury ČR BETA2.

Metodika je certifikovaná MMR a je možné ji okamžitě použít při zpracování územního plánu podle zákona č. 183/2006 Sb. nebo v budoucnu při zpracování územního plánu podle zákona č. 283/2021 Sb.

Řešitelský tým zpracoval metodiku vymezování zelené infrastruktury v územně plánovací dokumentaci a navrhl řešení zelené infrastruktury v případových studiích obcí Písek a Šardice. Hlavní výstup projektu poskytuje zpracovatelům a pořizovatelům územních plánů návod pro zpracování zelené infrastruktury do územního plánu, který se opírá o síť funkčně vzájemně propojených zelených a modrých prvků mj. s ohledem na jejich vliv na mikroklima prostředí a vodní režim.

Na řešení projektu se podílela Mendelova univerzita v Brně, Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, krajinářští architekti Löw & spol. a projektanti Atelier Fontes pod vedením doc. Ing. Petra Kučery, Ph.D., ze Zahradnické fakulty MU.

Grafická a datová podoba zelené infrastruktury v územním plánu není zatím standardizována, doporučuje se využít grafické řešení z výzkumného projektu.

[MMR, 2. 5. 2023]

Do meziresortu zamířil zákon o podpoře v bydlení. Pomůže 1,3 milionu lidí ohrožených ztrátou bydlení

Zákon společně připravilo Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo práce a sociálních věcí. Jeho cílem je do deseti let snížit počet lidí v bytové nouzi nejméně o třetinu ze současných asi 154 tisíc. Důrazem na prevenci dojde k razantnímu snížení nákladů státu, které jsou s bytovou nouzí spojeny. Zákon také výrazně omezí obchod s chudobou a množství dětí, které kvůli nevyhovujícímu bydlení končí každý rok ve státní péči. Obcím zajistí dlouhodobé a předvídatelné financování různých opatření na řešení bytové situace svých obyvatel.

Přípravu obdobného zákona avizovalo několik předcházejících vlád, nikdy ale nedošlo k jeho přijetí. Z výzkumu veřejného mínění, který loni vypracovala výzkumná společnost STEM/MARK pro MPSV, přitom vyplývá, že by ho uvítalo více než 84 % občanů. „Je to už od 90. let určitý dluh státu vůči lidem. To, že stále nemáme legislativu vztahující se k podpoře v bydlení, je v rozporu s různými mezinárodními závazky České republiky, jak nedávno upozornil i Ústavní soud,“ prohlásil místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Hlavním principem zákona je důraz na prevenci. Předcházení problémům spojeným se ztrátou bydlení je pro veřejné rozpočty výrazně levnější než jejich následné řešení. Podle Vládního analytického útvaru by měly náklady zákona pro státní rozpočet poměrně rychle klesat. Už v pátém roce po zavedení by se měly vyrovnat vyčísleným úsporám 1,4 miliardy korun, které přijetí návrhu přinese. Prevence problémů spjatých s řešením bytové nouze navíc veřejným rozpočtům ušetří další těžko vyčíslitelné náklady například v oblastech kriminality, nezaměstnanosti, nedokončeného vzdělání nebo závislosti. Vyplývá to i ze zahraničních zkušeností například ve Velké Británii, Německu, Španělsku a dalších nejen evropských zemích.

V obcích s rozšířenou působností vzniknou podle návrhu zákona kontaktní místa pro bydlení. Lidem v bytové nouzi po zhodnocení jejich konkrétní situace

doporučí vhodná podpůrná opatření včetně možnosti zprostředkovat nájemní byt. V případě potřeby také dostanou podporu sociálních pracovníků, aby si bydlení udrželi. Zároveň kontaktní místa pomohou těm, kterým ztráta bydlení teprve hrozí. Patří mezi ně například rodiny s malými dětmi, senioři a samoživitelé nebo lidé, kteří mají nadměrné náklady na bydlení, případně trpí energetickou chudobou. „Tato skupina dnes zahrnuje asi 1,3 milionu osob a zvětšuje se. Na kontaktních místech budou moci občané získat i specializované poradenství k programu Nová zelená úsporám LIGHT, o který je velký zájem z řad zranitelných občanů. Už teď díky tomu pomáháme občanům při rekonstrukcích vědoucích k úsporám, a tedy udržitelnosti nákladů na bydlení,“ uvedl ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka.

Kontaktní místa pro bydlení budou také pravidelně mapovat bytovou situaci v území. Díky získaným datům poté bude možné lépe nastavit různé investiční programy na opravy nebo budování bytového fondu obcí. Podobná kontaktní místa už v ČR úspěšně fungují zhruba v deseti větších městech a v rámci projektů MPSV. Případné přijetí zákona by znamenalo sjednocení podpory v bydlení na celém území země. Obce by tím získaly jistotu dlouhodobého a předvídatelného financování svých aktivit v této oblasti.

Po vypořádání připomínek plánují MMR a MPSV předložit vládě návrh zákona ještě letos v listopadu. S jeho účinností se zatím počítá od roku 2025.

Details navrhovaného zákona o podpoře v bydlení a další související materiály je možné najít na webových stránkách ministerstva.

[MMR, 31. 5. 2023]

MMR vyčlenilo na památky v ČR přes 1,5 miliardy korun

Integrovaný regionální operační program (IROP), který spravuje Ministerstvo pro místní rozvoj, spouští v novém programovém období dvě výzvy, které se zaměřují na revitalizaci národních kulturních památek a památek UNESCO.

Více než 1,5 miliardy korun z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) půjde na zajištění ochrany kulturního dědictví a otevření dosud nepřístupných částí památek. Podpora zvýší atraktivitu turistických cílů v České republice.

„Rozvoj českého kulturního dědictví patří mezi dlouhodobé priority našeho ministerstva. Těší mě, že prostřednictvím IROP můžeme opět podpořit památky po celé České republice. Finance pomůžou například s modernizací návštěvnických center a expozic, s vybudováním a opravou parků a parkovišť nebo s ochranou a zabezpečením památek. Zvýší se tak atraktivita podpořených památek,“ řekl místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Současné programové období IROP 2021–2027 navazuje na předchozí úspěšnou podporu památek v letech 2014–2020, ve kterých evropské peníze podpořily například obnovu hradu Karlštejn, hradu Kost, revitalizaci zámku Telč, arcibiskupského zámku Kroměříž nebo opravu Sázavského kláštera. Nové výzvy se zaměří na národní kulturní památky a památky ze seznamů UNESCO, které nebyly podpořené v předchozím období, přičemž tato podmínka se netýká plánované výzvy pro ITI.

Výzva IROP č. 51 je určena pro projekty na území méně rozvinutých regionů, k dispozici je v ní 1 005 944 611 korun z EFRR. Výzva IROP č. 52 je poté pro projekty na území přechodových regionů, přiděleno je v ní 566 508 800 korun z EFRR. O podporu mohou žádat vlastníci památek a subjekty s právem hospodaření. Žádosti je možné podávat od 14. června 2023 do 13. prosince 2023.

Ministerstvo pro místní rozvoj letos v létě zveřejní další možnosti podpory památek. V červnu vyhlásí výzvu pro městské aglomerace ITI s částkou 1,9 mld. korun a v červenci pro komunitně vedený místní rozvoj s finančním balíčkem 796 mil. korun.

[MMR, 29. 5. 2023]

Evropa musí čelit krizi bydlení společně. Ministr Ivan Bartoš jednal v Paříži o penězích na výstavbu a renovace dostupných bytů

Místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš vystoupil v červnu v Paříži na konferenci věnované podpoře dostupného bydlení Affordable Housing Initiative Summit. Účastníkům představil hlavní principy reformy Bydlení pro život, kterou realizuje Ministerstvo pro místní rozvoj. Na okraji summitu také zvláště jednal s viceguvernérkou Rozvojové banky Rady Evropy Sandrine Gaudinovou a portugalskou ministryní pro bydlení Marinou Gonçalvesovou.

Konference se účastnila řada expertů, zástupců Evropské komise, bank a samospráv ze zemí Evropské unie. *„Krizi bydlení čelí skoro celá Evropa. V každé zemi se projevuje trochu jinak, ale řešení se dají sdílet. Důležité je zvolit ten správný recept pro Českou republiku. S mými protějšky z Francie, Belgie a Portugalska jsem mluvil o investicích do výstavby i renovace dostupných bytů, promyšleném územním plánování a dalších věcech, které nám pomohou tuto krizi překonat,“* prohlásil Ivan Bartoš.

Rostoucí životní náklady mají v mnoha členských státech Evropské unie za následek větší poptávku po sociálním a dostupném bydlení. Například ve Francii o něj loni požádalo 2,4 milionu lidí – o 7 % více ve srovnání s předchozím rokem. Vyplývá to z poslední výzkumné zprávy pořadatele konference – evropské federace poskytovatelů veřejného, družstevního a sociálního bydlení Housing Europe. Podle jejího prezidenta Benta Madsena se proto otázka bydlení vrací jako jedno z nejdůležitějších politických témat: *„Je to o inovacích, o tom, jak vytvořit nové typy bydlení a zároveň dbát na energetickou a společenskou udržitelnost. Nejsme tu pro zisk, jsme tu pro lidi. I ti znevýhodnění by měli dostat šanci na důstojný domov.“*

Bytů za dostupný nájem je podle Housing Europe aktuálně nedostatek i v těch evropských zemích, které jinak mají dlouhodobě robustní podporu výstavby a renovací. *„Abychom pokryli poptávku, muselo by se v Evropské unii každý rok*

investovat do sociálního a dostupného bydlení o zhruba 57 miliard eur více než teď. Peníze samotné ale nestačí, je potřeba mít dobře připravený systém, který je efektivně nasměruje tam, kde jsou nejvíce potřeba. V České republice takový dosud chyběl – na MMR ho teď postupně spouštíme,“ vysvětlil Bartoš. V dubnu resort přes Státní fond podpory investic zahájil program Nájemní bydlení, který podpoří výstavbu hlavně obecních bytů. Zájem žadatelů je vysoký, přihlásili se už o zhruba 700 milionů korun z přichystaných 800 milionů. Další prostředky je podle Bartoše nutné hledat mimo státní rozpočet: *„S Evropskou komisí jsme v závěrečné fázi jednání o Národním plánu obnovy, ve kterém usilujeme o 8 miliard korun na dostupné byty v České republice. Zapojit chceme i soukromé a další zdroje, i proto jsem se v Paříži sešel s viceguvernérkou Rozvojové banky Rady Evropy Sandrine Gaudinovou a jednal s ní o případných možnostech financování nad rámec Národního plánu obnovy.“*

O vhodném nastavení systému bydlení hovořil ministr Ivan Bartoš také s portugalskou ministryní Marinou Gonçalvesovou. Jen 2 % bytů v Portugalsku jsou ve veřejných rukou, což podle ní neumožňuje vyjít vstříc potřebám rodin. V tomto ohledu je tamní situace srovnatelná s Českou republikou. *„Je těžké vysvětlovat, že bytové fondy výrazně nerozšíříme za dva dny, dva měsíce nebo dva roky. Připravujeme investice, je důležité mít střednědobou a dlouhodobou vizi,“* prohlásila.

Po bilaterálních jednáních se Ivan Bartoš seznámil s projektem nové ekologické čtvrti Clichy-Batignolles v Paříži. Na místě bývalého železničního depa tam v posledních letech vzniklo na 3 400 bytů, několik školek a škol nebo rozsáhlý park. Polovina bytových jednotek je sociálních, pětina spadá do kategorie dostupného bydlení a zhruba třetina se pronajímá za tržní ceny. *„Díky takovému mixu spolu na jednom místě žijí lidé, které by v drahé metropoli jinak oddělovala hradba různě vysokých příjmů a společenského postavení,“* uvedl Bartoš. Všechny nové budovy v areálu jsou pasivní, zhruba 40 % spotřeby elektrické energie zajišťuje fotovoltaika, většinu tepla zase geotermální vrty a čerpadla.

[MMR, 21. 6. 2023]